

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13056

A SREYFE

Samuil Iakovlevich Marshak

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

ס.מ.ארשוק

אדיש-ראזענבלום

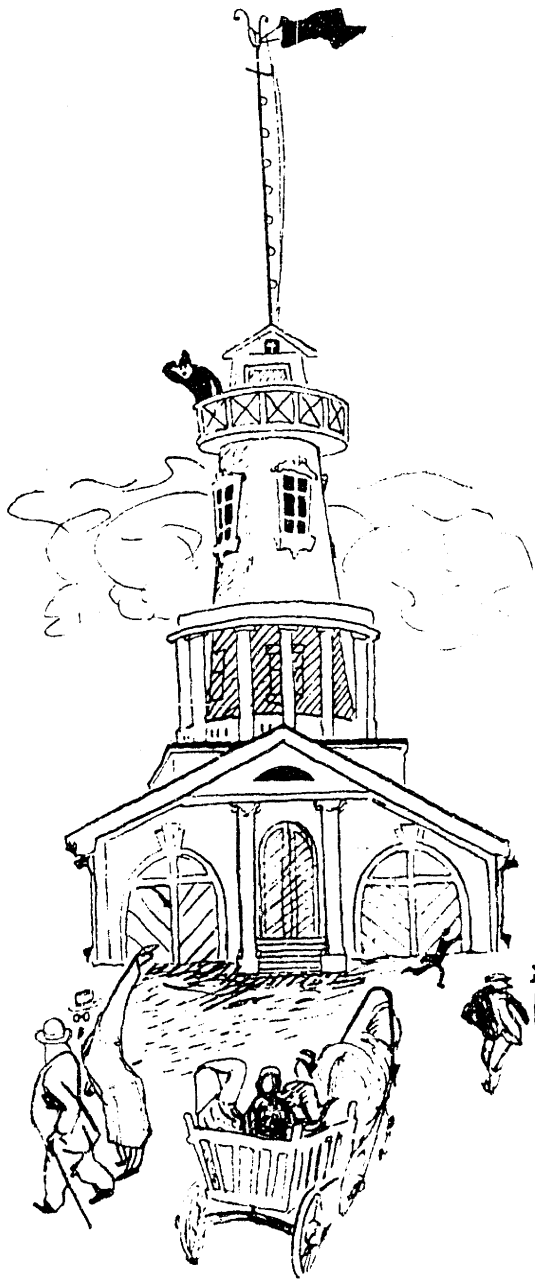
סרײפני

געזײכנט א.ג.ארשאן
 ״שול און בוד״
 מאסקווע 1928

א ס ר יי פ ע

אפן מיטן, מיטן מארק
שטייט א טורעם הויך און שטארק.
אפן טורעם אף דער וואכט
סיי באטאָג און סיי באנאכט
גייט א זעלנער זיך ארום
און באקוקט זיך אומעטום —
לינקס און רעכטס
און אין דער הויך,
צו מען זעט ניט וואו קיין רויך.
גייט די מאמע אפן מארק
איינצוקויפן עסנווארג,
זאָגט זי אָן איר טאָכטער מירל:
— ריר ניט, מירעלע, דאָס טירל
און דעם אויוון טשעפע ניט,
היט זיך, מירל: פייער ברייט!

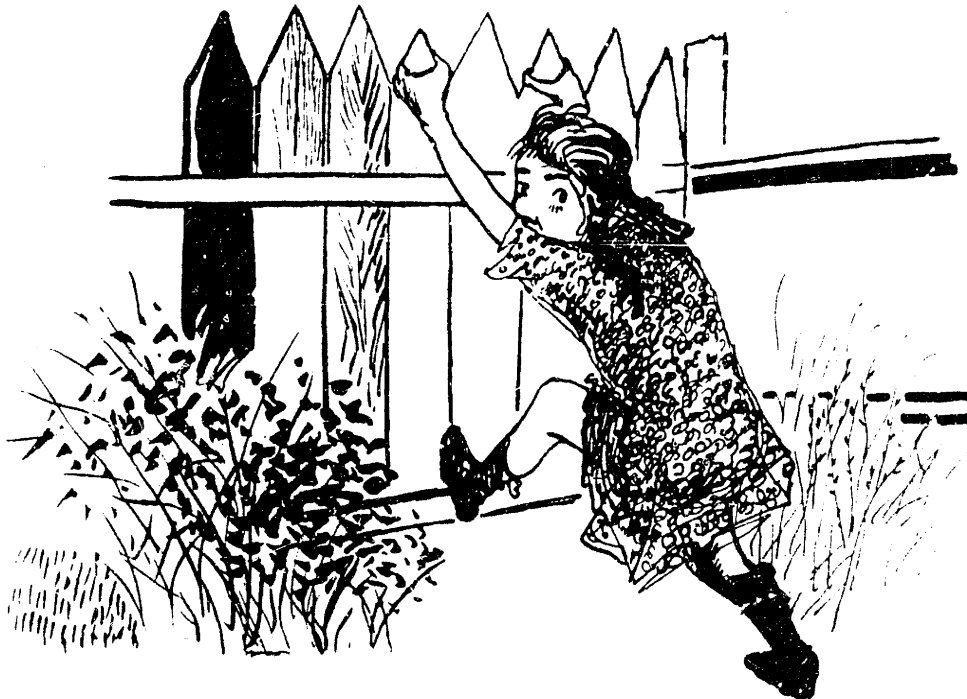

ווי די מאמע גייט אוועק,
 זעצט זיך מירעלע אוועק
 בא דעם אויוון. ס'איז איר קאלט.
 און זי קוקט אין רויטן שפאלט.
 הערט זי, ווי דער פייער רעדט
 און ער קלאַנגט זיך און ער בעט:
 „הער ניט מאמען, עפן, מירל,
 כאַטש א קאפעלע דאָס טירל!
 מירל האָט אַף אים ראכמאַנעס
 און זי עפנט אַף באַלאַנעס,
 און דערזעט: א רויטער צונג
 טאַנצט ארום אין אויוון שטיק.

כאפט אָן מירעלען א שרעק
 און זי לויפט פון שטוב אוועק
 און פארמאכט נאָך זיך די טיר.
 שרייט דער פייער: „עפן מיר!
 אַט וועל איך דיר כאַפן באלד!“
 און ער שטעקט ארויס פון שפאלט
 לאנגע דארע, רויטע הענט...
 דאכט זיך מירעלען—זי ברענט.
 און ניט לעבעדיק, ניט טויט,
 שפרינגט זי גיך איבערן פלויט.

גיט דער פייער באלד א שפרונג
 פון די שייטלעך אָפן דיל.
 דאָ א לעק און דאָרט א וויש,
 פונם טישטוך אפן טיש,
 און פון טיש לויפט ער דורך שטולן
 אָפן ביכערשראנק דעם פולן.
 ווארפט זיך, דרייט זיך, ווי א ווילדער,
 דורך די פאָרהאנגען און בילדער:
 אף די ווענט קריכט ער שוין אויך
 און פאָרוויקלט אַלץ אין רויך...

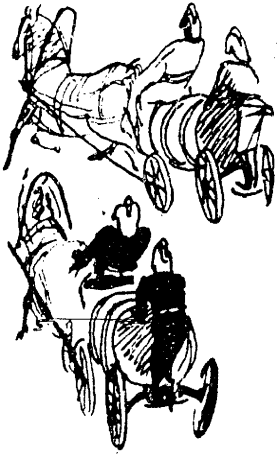

פון דער אנדער הויז
 לויפן מענטשן ארויס,
 עמערס וואסער אין די הענט,
 לויפן לעשן, וואו עס ברענט...
 גוואלד! עס ברענט,
 עס ברענט!

פלוצלינג איינעם אפן קאָפּ
 פאלט א פערניע אַראָפּ.
 אפן ברייטן טראָטוואַר
 פאלט מיט בראָג א סאמאווואַר,
 און א פרימוס, און א בילד,
 און פון קראָם א גרויסער שילד,
 און נאָך זיי א גראמאפאָן...
 פלוצלינג הערט זיך: דיין דאָן דאָן...

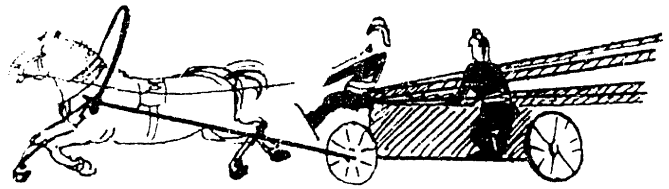

אפן סאמע מיטן מארק
 שטייט א טורעם הויך און שטארק.
 אפן טורעם אויבענאָן
 פלאטערט הויך א רויטער פּאָן...
 דיין דאָן,
 קלינג-קלאנג
 הילכט אין לופט דער גלאָקן-קלאנג...
 עפנט זיך דער טויער ברייט,
 און עס לויפן זיך צונויף
 פייערלעשער אין דעם הויף,
 איז צום לעשן גרייט.
 שפּאַנט מען וואָגנס איינס און צוויי
 און מע זעצט זיך אויס אף זיי,
 שלעפט מען קישקעס, העק און לייטער,
 און פאָרויס מיט א טראמייטער
 אין א קאסקע אפן קאָפּ
 לאַזט א רייטער זיך גאלאַפּ...

און פון אונטער דאך באווייזט זיך,
ווי א זיגער, אויבענאָן
פאָכט ער, ווי א רויטער האָן.
און ער שרייט אַראָפּ פון אויבן:
גיסט אייך וואסער! ברעכט די שויבן!
כאפן וועט איר מיר ניט קענען,
כיוועל די גאנצע שטאט פארברענען.

פילט מען איבער גאס און געסלאַך,
קייקלען זיך מיט ראש די פעסלאַך,
רעדער רוישן, פונקען שפרינגען,
יאָגן פערד און גלעקער קלינגען,
קאסקעס גלאנצן, העק אין הענט,
און מען איילט צום אָרט, וואו ס'ברענט...
און דער פייער פלאקערט, רייטט זיך

כאפט די מענטשן אָן א שרעק.
 נאָר ניט ווייט שוין אפן וועג
 טראָגט א רייטער זיך גאלאָפּ
 מיט א קאסקע אפן קאָפּ
 און נאָך אים, נאָך זיינע שפורן,
 יאָגן פליען רויטע פורן
 קוים זיי רירן אָן די ערד...
 בא דער שטוב—פארהאלט מען פערד.
 העי, קאָמאנדע, ניט געשלאָפן!
 לעש מיט היץ!
 שפּריץ! שפּריץ!

גיט זיך ארן נאָר א לאך
 און איז ווידער אפן דאך.
 פוּו דעם בוידעם מיטאמאָל
 רופט א וויינענדיקער קאָל.
 גיט זיך ארן גלייך א לאָז.
 צום צעפלאצטן פענסטער-גלאָז
 גיט דאָס גלאָז דעם לעצטן פלאץ
 און ס'באווייזט זיך דאָרט א קאץ
 וואָס-זשע טו איך, קאָץ, מיט דיר?
 קריך אין קעשענע צו מיר!

פלאקערט, ביזערט זיך דער פייער,
 און ער שמעטערט, און ער קערט,
 און מיט קאעס פון לייטער ווארפט ער
 פייערלעשער צוויי אָף דר'ערד.
 און דעם אלטן ארן אויך
 וויל דערשטיקן ער אין רויך.
 אָבער ארן—ער אנטלויפט ניט:
 צוואַנציק יאָר שוין לעשט ער סרייפעס,
 פערציק מאן האָט ער ביז היי-יאָר
 שוין געראטעוועט פון פייער.

און דער פייער הויבט זיך העכער,
לעקט מיט צונגען נאָנטע דעכער...
אַרן שלאָגט זיך מיט די פלאמען,
לעצטע קויכעס נעמט צוזאמען,
שרייען הויך פון פייער פרואווט ער
און צו הילף כאַוויירים רופט ער
און אָט קריכן שוין אָף ווענט
פייערלעשער זאדבעצענט.

איצטער אטעמט אַרן פרייער
און מען לעשט צוזאמען פייער.
ברומט דער פייער, ברומט און רייסט זיך,
ווי א שלאנג זיך ווארפט און בייסט זיך,
שפריצן קישקעס ווייט און ווייטער,
שארפע העקער באלקנס שפאלטן,
לויפט דער פייער זיך באהאלטן
און מיט רויך געדיכן שפייט ער..

זיינען באלקנס שווארץ געוואָרן -
אין דער פייער קרעכצט פון צאָרן:
אַרן, אַרן, האָב ראכמאַנעס
כיברען ניט מערער, אָף נעמאַנעס!
— שווייג שוין בעסער, שלעכטער גאַרנישט,
כיגלויב דיר מער שוין אָפן וואָרט נישט,
וועסט שוין אַרענען ניט נאַרן,
כיוועל אין טורמע דין פאַרשפאַרן!
נאַר אין איוון, לאַמפ און ליכט
וועסטו ברענען, ווייטער—ניט.
בלייבט דער פייער שוין אָן לאַשן,
גיט א זיפן—און ווערט פאַרלאַשן.

קאץ און ליאלקע און די בעט,
ווייסט ניט, וואו זי שלאָפן וועט.
און דערצו נאָך וועט, מיסטאמע,
שטארק זיך ביזערן די מאמע.

אף א בענקל אפן הויף
מירל וויינט און הערט ניט אויף.
ס'איז איר שטוב, נעבעך, פארברענט—
דיל און באלקן, דאך און ווענט,

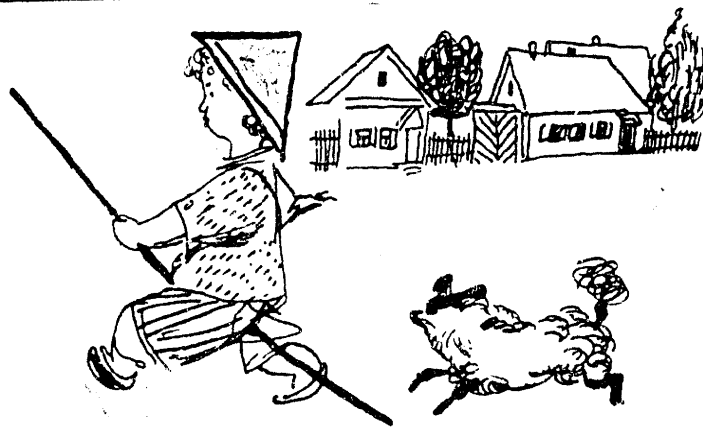

נו איך בעט דיר: טו א דאך!—
עפנט מירל אויגן ג. זיס:
ס'ליגט די קאץ בא איר אין שויס.
גלעט זי קעצעלען און גלעט
שטילערהייט צו איר זי רעט:
„קעצל, קעצעלע דו מייין“
ביז זיי שלאָפן ביידע איין.

מירל כליפעט אף א קאָל.
זאָגט איר ארן מיטאמאָל:
— וואָס זשע וויינסטו, מיידעלע,
איז פאַרנעצט דיין קליידעלע?
כ'שווער בא קאָסקע מעשענע,
אז ביי מיר אין קעשענע
ליגט פאר דיר א גוטע זאָך.

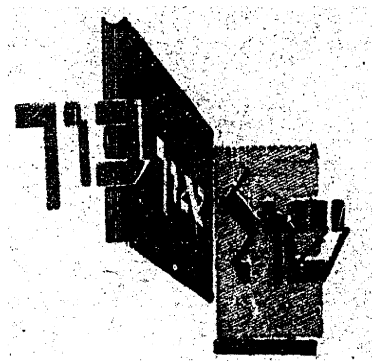
און אין וואונדן זיינע הענט.
 ס'איז אים ניט דאָס ערשטע מאָל,
 זינגט זיך אַרן אפן קאָד:
 כ'האָב ניט מוירע פאַר געפאַרן,
 כ'האָב ניט מוירע פאַר קיין סרייפּע,
 שטענדיק גרייט איז אַלטער אַרן,
 וואו א פייער איז, צו לויפן.

פון דער סרייפּע אַפן וועג
 פאַרן פורן שוין אוועק
 מיט די לעשער צוריק.
 שפּרינגען פעסלעך אפן בריק,
 פאַרן לאנגזאַם, ניט געאיילט,
 אַרן זיצט צעקלאַפּט, צעביילט,
 ס'איז זיין פאַנים אָפּגעברענט,

С. Маршак
П О Ж А Р
Рисунки М. Горшмана

Р 85 1175

Издательство Акционерн Об-ва
ШКОЛА И КНИГА
Москва, Никольская ул.